AZƏRBAYCAN RESPUBLIKASININ MƏRKƏZI BANKI

"BANK SERTIFIKAT XIDMƏTLƏRI MƏRKƏZI"NIN

"ONLINE AÇAR GENERATORU"NUN

QURAŞDIRILMASI VƏ YOXLANILMASI

HAQQINDA

İstifadəçi təlimatı

Bakı – 2018

Bu sənəd Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən

hazırlanmışdır və məqsədi Onlayn Açar generatorunun quraşdırılması və

yoxlanılması qaydalarını izah etməkdir.

Sənəddə verilmiş məlumatlar üzrə bütün müəlliflik hüquqları Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına məxsusdur.

Bu sənədin nəşr olunmuş və ya elektron formada olan nüsxələrinin əldə olunması, istifadəsi, surətinin çıxarılması və yayılması müəlliflik hüququnun qorunması sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun həyata keçirilməlidir.

Sənəd yalnız "Bank Sertifikat Xidmətləri Mərkəzi"nin istifadəçiləri üçün nəzərdə tutulmuşdur, sənəddə əks olunan məlumatların təhrif edilməsinə və bu təlimatın tələblərinə uyğun istifadə edilməməsinə görə Mərkəzi Bank məsuliyyət daşımır.

Mündəricat

1. İstifadəçinin fərdi kompüterinin hazırlığı	4
1.1 İstifadəçinin kompüterinə minimal tələblər	4
2. Proqramın quraşdırılması	4
3. Proqramın kompüterdən silinməsi	9
4. Proqramın işlək vəziyyətdə olmasının yoxlanması	.11
5. Dəstəklənən əməliyyat sistemləri və brauzerlər	15

1. İstifadəçinin fərdi kompüterinin hazırlığı

E-CBAR BSXM Request Generator proqramın işi üçün, fərdi kompüterin (FK) ilkin hazırlığını həyata keçirmək lazımdır. FK-ın konfiqurasiyası minimal tələblərə uyğun olmalıdır.

1.1 İstifadəçinin kompüterinə minimal tələblər

E-CBAR BSXM Request Generator proqram təminatı sertifikat sorğusunun yaradılmasının bütün brauzerlerdə işləməsini təmin etmək üçün hazırlanmışdır. Proqram Windows 7, Windows 8, Windows 10, həmçinin Windows Server 2008/2012 əməliyyat sistemində işləyir.

Minimal sistem tələbləri

Əməliyyat sistemi	Windows 7, Windows 8, Windows 10, Windows Server
	2008/2012
.NEI Framework	<mark>4.5</mark>
Boş şəbəkə portu	11222 və ya 11223

2. Proqramın quraşdırılması

Proqram aşağıdakı linkdən yüklənir: https://bsxm.e-

cbar.az/bsxm_request_generator.exe

1. Proqramın quraşdırılması üçün **bsxm_request_generator.exe** (şək.2.1) faylın köməyi ilə proqramı işə salmaq lazımdır.

Şəkil 2.1. Proqramın quraşdırılması üçün fayl

2. Quraşdırılmanın yolu avtomatik qurulur, zəruri olduğu halda "**Browse...**" düyməsinin köməyi ilə çıxmış pəncərədə proqramın quraşdırılması üçün qovluğu seçə bilərsiz (şək.2.2).

📳 Setup - Er	Browse For Folder X	×
Select De Where	Select a folder in the list below, then click OK.	
	C:\Program Files (x86)\E-CBAR BSXM Request Generator	
	V 🏪 Local Disk (C:)	der.
	> SGetCurrent	
To con	> Intel	s
CulPro	> MSOCache	
0.410	PerfLogs	e
	> Program Files	
	> Program Files (x86)	
	> 📊 ProgramData	
	> Ruby24-x64	
	> Temp	
	> Vsers	
	> Windows	
Atleas	Windows10Upgrado	
	OK Cancel	Cancel

Şəkil 2.2. Proqramın quraşdırılması üçün yolun seçimi

Yolun seçimindən sonra «Next» düyməsini seçin (şək.2.3).

🔂 Setup - E-CBAR BSXM Request Generator	-		×
Select Destination Location Where should E-CBAR BSXM Request Generator be installed?			Ð
Setup will install E-CBAR BSXM Request Generator into the	following	g folder.	
To continue, click Next. If you would like to select a different folder,	click Bro	wse.	
C:\Program Files (x86)\E-CBAR BSXM Request Generator	Br	owse	
At least 4,8 MB of free disk space is required.			
Nex	t >	Ca	ancel

Şəkil 2.3. Quraşdırılmanın yolu

3. Sonra əlavə məsələlərin icrasının pəncərəsi açılacaq. Əgər kompyuterin işçi masasında proqram nişanını yaratmaq lazımdırsa, uyğun olan bəndi qeyd edib (şək. 2.4), «**Next**» düyməsini seçin.

Şəkil 2.4. Əlavə parametrlərin qurulması

4. Quraşdırmaya hazırlıq. Əmin olun ki, əvvəlki addımlarda seçilmiş bütün parametrlər düzgün göstərilmişdir və sonra «**Install**» düyməsini seçin (şək. 2.5). Zəruri olduqda, «**Back**» düyməsini seçib, quraşdırmanın əvvəlki addımlarına qayıda bilərsiz, və ya «**Cancel**» düyməsini seçib quraşdırmanı başa çatdırın.

Şəkil 2.5. Daxil edilmiş məlumatların düzgünlüyünün yoxlanılması

5. Bu addımdan sonra faylların surətinin cıxarılması və proqramın qurulması başlanacaq (şək. 2.6).

Şəkil 2.6. Proqramın quraşdırması

6. Proqramın quraşdırılmasının tamamlanmasından sonra növbəti pəncərə açılacaq (şək. 2.7). «Finish» düyməsini seçib quraşdırmanı bağlıya və E-CBAR BSXM Request Generator proqramını işə sala bilərsiz.

Şəkil 2.7. Quraşdırmanın tamamlanması

3. Proqramın kompüterdən silinməsi

Proqramı kompüterdən silmək üçün **Start** menyusunu seçib, **Control Panel**-inə keçin və **Programs and Features** seçin, proqramların siyahısında E-CBAR BSXM Request Generator-u tapıb "**Uninstall**" düyməsini seçmək lazımdır (şək.3.1).

Programs and Features						
- 🔿 👻 🛧 🖸 > Control P	anel > All Control Panel Items > Programs and Feature	s			Search Program	ms and Features
Control Panel Home	Uninstall or change a program					
Manual and a Hard and datase						
View installed updates	To uninstall a program, select it from the list and th	en click Uninstall, Change, or Repair.				
Turn Windows features on or off	Organize 👻 Uninstall					
	Name	Publisher	Installed On	Size	Version	
	()Taurat	PitTamat la a	00.10.2010	0120	2 5 4 44522	
	Adaba Creative Claud	Adaba Custome In compared	21.00.2010	07.0 140	3.3.4.44052	
	Adobe Creative Cloud	Adobe Systems Incorporated	12 10 2018	07,0 IVID	4.7.0.400	
	Adoba Elash Diavar 21 DDADI	Adobe Systems Incorporated	10.10.2018	20,5 IVIB	21 0 0 122	
	Adobe Photoshop CC 2018	Adobe Systems Incorporated	12 00 2019	2.04 GP	10.1.6	
	CamStudio OSS Deckton Recorder	CamStudio Open Source Day Te	05 10 2019	2,04 GB	2.6 Reta r204	
	Camtacia 0	TashSmith Corporation	05.10.2018	1.02 GP	0.1.0.2256	
	Secontaria 2018	TechSmith Corporation	05.10.2018	1,02 GB	18.0.4.3822	
	Colleaner	Piriform	05.10.2019	1,51 00	5.47	
	Circo AnyConnect Secure Mobility Client	Cisco Systems Inc	18 05 2018	5.85 MB	4.5.03040	
	Cisco Systems VPN Client 5.0.07.0290	Cisco Systems Inc.	23.04.2018	10.1 MB	507	
	DNE Undate	Deterministic Networks Inc	23.04.2018	1.06 MB	4 35 0 18936	
	F-CBAR BSXM Request Generator version 1.5.0	GTSolutions	16.10.2018	4 77 MB	1.5.0	
	Cit version 2.1b.1.4	The Git Development Communi	17.05.2018	221 MB	2,16,1,4	
	Google Chrome	Google Inc.	08.02.2018	221100	69.0.3497.100	
	Cleerream Screen Recorder, Rencus 5.88	Icecream Apps	04.10.2018	103 MB	5.88	
	IS 10.0 Express	Microsoft Corporation	17.05.2018	40.3 MB	10.0 1743	
	M Intel® Graphics Driver	Intel Corporation	18.05.2018	74.2 MB	22.20.16.4749	
	Spring Cam Pro 9	iSpring Solutions Inc.	05.10.2018	99.2 MB	9.3.26356	
	See Koala A cool tool for web developers	koala-ann com	16.08.2018	295 MB	230	
	McAfee Safe Connect	McAfee Inc	12.10.2018	12.9 MB	1.6.0.223	
	McAfee Security Scan Plus	McAfee, Inc.	12.10.2018	10.2 MB	3.11.812.1	
	Hicrosoft .NET Core SDK - 2.1.4 (x64)	Microsoft Corporation	18.05.2018	431 MB	2.1.4	
	Wicrosoft .NET Core SDK - 2.1.104 (x64)	Microsoft Corporation	18.05.2018	463 MB	2.1.104	
	Microsoft .NET Core SDK - 2.1.200 (x64)	Microsoft Corporation	18.05.2018	493 MB	2.1.200	
	Microsoft Azure Authoring Tools - v2.9.5.3	Microsoft Corporation	07.05.2018	12,2 MB	2.9.8699.20	
	Microsoft Azure Compute Emulator - v2.9.5.3	Microsoft Corporation	18.05.2018		2.9.8699.20	
	Microsoft Azure Libraries for .NET – v2.9	Microsoft Corporation	07.05.2018	67,7 MB	3.0.0127.060	
	Microsoft Azure Storage Emulator - v5.4	Microsoft Corporation	18.05.2018		5.4.1811.0037	
	Microsoft Office Professional Plus 2016	, Microsoft Corporation	18.05.2018		16.0.4266.1001	
	Microsoft OneDrive	Microsoft Corporation	09.10.2018	110 MB	18.172.0826.0010	

Şəkil 3.1. Proqramın silinməsi

Sonra proqram silinməsinin təsdiq etmə pəncərəsi çıxacaq (şək.3.2). «Yes» düyməsini seçin.

Şəkil 3.2. Silinmənin təsdiq edilməsi

Təsdiq etmədən sonra proqramın silinməsi başlanacaq (şək.3.3).

E-CBAR BSXM Request Generator Uninstall	×
Uninstall Status Please wait while E-CBAR BSXM Request Generator is removed from your computer.	12
Uninstalling E-CBAR BSXM Request Generator	
	Cancel

Şəkil 3.3. Proqramın silinməsi

Proqram sizin kompüterinizdən tamamilə silinmişdir (şək.3.4).

Şəkil 3.4. Proqramın silinməsi haqqında xəbərdarlıq

4. Proqramın işlək vəziyyətdə olmasının yoxlanması

Quraşdırılmış proqram təminatının işlək vəziyyətdə olmasını yoxlamaq üçün brauzerdə aşağıdakı ünvana daxil olun:

https://bsxm.e-cbar.az/Software/GeneratorMicrosoft

Açılan pəncərədə (şək. 4.1) "**Sorğu generatoru ilə əlaqəni yoxla**" düyməsini seçib, yoxlamanı işə salın.

$\leftarrow \rightarrow G$	A Не защищено https://bsxm.e-cba	ar.az/Software/GeneratorMicrosoft?AspxAutoI	DetectCookieSu 🗟 🖈 🙆 💽 🗄
	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKININ Elektron xidmətlər portalı		
	A → bsxm.e-cbar.az → Onlayn sor	ğu generatoru (Microsoft)	
	ONLAYN SORĞ	U GENERATORU MİC	ROSOFT Yüklə
	Sorğu generatoru v1.5	02.08.2018 yoxla	2
	© 2018. Azərbaycan Respublikası Mərke	əzi Bankının Elektron Xidmətlər Portalı	ISO/IEC 27001 Information Security Management

Şəkil 4.1.Proqramın işlək vəziyyətinin yoxlanılması

Müvəffəqiyyətli yoxlamadan sonra növbəti xəbər çıxacaq (şək. 4.2).

AZƏRBAYCAN RESPUBLIKASI MƏRKƏZİ BANKININ Elektron xidmətlər portalı		
onlayn sorğu ∰	generatoru (Microsoft)	
ONLAYN SORĞU	GENERATORU MİCR	ROSOFT
Programin adı	Yenilənmə tarixi	Yüklə
Sorğu generatoru v1.5	02.08.2018	2
✤ Sorğu generatoru ilə əlaqəni yox	xla	
Sorğu generatoru servisinə qoşulmac	q müvəffəqiyyətli oldu.	
© 2018. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi	Bankının Elektron Xidmətlər Portalı	ISO/IEC 27001 Information Security Management
	 AZBRBAYCAN RESPUBLIKASI MBRKBZİ BANKININ ELEKTRON XİDMƏTLƏR PORTALI > bsxm.e-cbar.az > Onlayn sorğu ONLAYN SORĞU Proqramın adı Sorğu generatoru v1.5 Sorğu generatoru ilə əlaqəni yoz Sorğu generatoru servisinə qoşulmar © 2018. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi 	Verifying the server in the

Şəkil 4.2. Proqramın işlək vəziyyəti

Əqər proqram yoxlamadan uğursuz keçərsə, Start menusundan proqram təminatını işə salıb, sonra isə açılan pəncərədə (şək. 4.3) <u>Test Url-ə keçib</u> <u>qoşulmanı yoxla/icazə ver</u> düyməsini seçin.

← → C ▲	⊾ Не защищено https ://bsxm.e-cbar.az	z/Software/GeneratorMicrosoft?AspxAutoI	DetectCookieSu 🗟 🛧 🙆 🛛	<u>۱</u>
ę	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKININ Elektron xidmətlər portalı			
	🖀 🔸 bsxm.e-cbar.az 🔸 Onlayn sorğu g	eneratoru (Microsoft)		
	ONLAYN SORGU	GENERATORU MIC	ROSOFT	
	Proqramın adı	Yenilənmə tarixi	Yüklə	
	Sorğu generatoru v1.5	02.08.2018	*	
	𝒫 Sorğu generatoru ilə əlaqəni yoxl	a		
	Səhv! Sorğu generatoru servisinə qoş Test Url-ə keçib qoşulmanı yoxla/icaze	ulmaq mümkün olmadı. 9 ver		
٥	2018. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi E	Bankının Elektron Xidmətlər Portalı	ISO/IEC 27001 Information Security Management	

Şəkil 4.3.Proqramın yoxlanılmasının uğursuz keçməyi

Brauzerinizdə qoşulmanın təhlükəsizliyini bildirən pəncərə açılacaq (şək. 4.4), "ƏLAVƏLƏR"-i ("ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ" və ya "ADVANCED") seçib və "Sayta keçməyə (təhlükəli)" ("Перейти на сайт (небезопасно)" və ya "Proceed to localhost (unsafe) ") linkindəki ünvana keçin.

← → C ▲ Not secure https://localhost:8082/ecbarrg/	☆ 🙆 🍕 :
Your connection is not private	
Attackers might be trying to steal your information from localhost (for example,	
passwords, messages, or credit cards). <u>Learn more</u> NET::ERR_CERT_COMMON_NAME_INVALID	
Help improve Safe Browsing by sending some <u>system information and page content</u> to Google. Driver and interval	
Privacy policy	
HIDE ADVANCED Back to safety	
This server could not prove that it is localhost ; its security certificate does not specify	
Subject Alternative Names. This may be caused by a misconfiguration or an attacker	
intercepting your connection.	
Proceed to localhost (unsafe)	

Şəkil 4.4.Proqramın işlək vəziyyətinin yoxlanılması

Əgər proqram təminatı işlək vəziyyətdədirsə brauzerde onun işə salınma tarixi göstəriləcək (şək. 4.5).

Şəkil 4.5.Proqramın işlək vəziyyəti

5. Dəstəklənən əməliyyat sistemləri və brauzerlər

E-CBAR BSXM Request Generator proqramı aşağıdakı əməliyyat

sistemləri və brauzerlərdə tam test olunmuşdur.

	Windows 7	Windows 8	Windows 10
Internet Explorer 8	•		
Internet Explorer 11	•	-	-
Google Chrome	+	+	÷
Mozilla Firefox	+	+	+
Opera	+	+	+
Safari	÷	+	÷
Edge			÷